

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Eğitim Öğretim Dairesi Başkanlığı

Sayı :75850160-104.01.03.01/1913
Konu:Lisansüstü Eğitim Öğretim İlkeleri

15/01/2015

DAĞITIM YERLERİNE

Lisansüstü eğitim öğretim programı açılması ve yürütülmesine dair ilkeler 25.12.2014 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmış olup, söz konusu ilkeler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

e-imzalıdır
Süleyman Necati AKÇEŞME
Başkan a.
Genel Sekreter

EK : İlkeler (2 sayfa)

Dağıtım:
Üniversitelere

BELGİNİN ASLI
ELEKTRONİK İMZALIDIR
19.01.2015

Özge DİNÇ
Müfettiş

Üniversiteler Mah. 1600.Cad. No:10 06539 Bilkent/ANKARA
Telefon: (0312) 298 78 25 Faks: (0312) 266 47 48
E-Posta: ozlem.senturk@yok.gov.tr Elektronik Ag: www.yok.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat:
Özlem ŞENTÜRK
Uzman

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak teyidi <https://ebys.yok.gov.tr/docuplus/integration/yok/SignCheck.aspx?FileDocID=99d7abd9-4d01-4a70-bb50-16dbd20c945d> adresinden yapılabilir.

Lisansüstü Eğitim-Öğretim Programı Açılması ve Yürütülmesine Dair İlkeler

A. Program Açılabilmesi İçin Gerekli Asgari Yeterlilikler

Lisansüstü eğitim-öğretim ve sınav yönetmeliği çerçevesinde açılacak her bir program için ayrı ayrı olmak üzere aşağıdaki yeterliliklerin sağlanması gerekir.

1. Program açılacak **üniversite kadrosunda** görev yapmakta olup doktorası veya doçentliği program açılmak istenen alandan olan; açılmak istenen program disiplinler arası ise o alanla doğrudan ilişkili lisansüstü eğitim programında ders verecek öğretim üyeleri olmalıdır.
2. Doktora programı, en az ikisi profesör kadrosunda olmak üzere altı öğretim üyesi, birisinin profesör olması halinde ise en az ikisi doçent olmak üzere **üniversite kadrosunda** asgari toplam altı öğretim üyesi ile açılabilir. Bu öğretim üyelerinden bir tanesi yabancı uyruklu olabilir.
3. Yüksek lisans programı ise en az ikisi profesör ve/veya doçent unvanına sahip olmak üzere **üniversite kadrosunda** asgari üç öğretim üyesi ile açılabilir.
4. Doktora programı için söz konusu öğretim üyelerinin, en az dört yarıyıl bir lisans ya da iki yarıyıl boyunca tezli yüksek lisans programında ders vermiş olması; yüksek lisans programı için ise en az iki yarıyıl boyunca bir lisans programında ders vermiş olması gerekir.
5. Lisansüstü eğitim-öğretim programı açılacak üniversitenin, kütüphane ve laboratuvar gibi yönlerden gerekli yeterliliklere sahip olması gerekir.
6. Hangi yüksek lisans ve doktora programlarında farklı bilim dallarından öğretim üyesi gerektiği hususunda Yükseköğretim Yürütme Kurulu yetkilidir.

B. Danışman Atanması

1. Açılan lisansüstü eğitim-öğretim programlarında yukarıda belirtilen niteliklere sahip öğretim üyeleri, ilgili programın bağlı bulunduğu Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla atanır. Birinci danışmanlar üniversite kadrosundaki öğretim üyeleri arasından atanır. Ancak, ikinci danışmanlar ise üniversite kadrosu dışındaki öğretim üyeleri arasından atanabilir.
2. Doktora programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için, en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir.
3. Yüksek lisans ve doktora programlarında öğretim üyesi başına düşen tez danışmanlığı üst sınırı 12'dir. Ancak, bu sınırın düşürülmesine veya sadece ÖYP ve 35. madde kapsamında görevlendirilenler, yabancı uyruklu öğrenciler, lisansüstü programdan ilişkisini kestirmedeği için programa kayıtlı gözükken ancak ilgili dönemde kayıt yenilemeyen öğrenciler ile aftan yararlanarak geri dönenleri gerekçe göstererek %50 artırılmasına üniversite yetkili kurulları karar verir. Bir öğrenci/tez için birden fazla danışman atanması durumunda, iki adet ortak danışmanlığı olan öğretim üyesi, bir adet danışmanlığa sahip sayılır.
4. Danışmanlıkların hangi aşamada atanacağına ilgili kurullar karar verir.
5. Yükseköğretim kurumu ya da üst kurullarında yer değiştiren ve emekliye ayrılan öğretim üyelerinin başlamış olan danışmanlıkları süreç tamamlanıncaya kadar devam eder.

6. Hali hazırda üzerinde 12'den fazla danışmanlık bulunan öğretim üyeleri, söz konusu sayı, belirlenen üst sınırın altına düşene kadar yeni danışmanlık alamaz.

C. Dersler ve Jüriler

Lisansüstü programlarda derslerin yürütülmesinde, jürilerin oluşturulmasında ve tez savunmasında;

1. Programın toplam kredi miktarının yarısını geçmemek kaydıyla zorunlu dersleri kapsayan müfredat programı belirlenir. Bunun dışında seçmeli ve uygulamalı derslerle seminerlere ağırlık verilir.
2. Yeterlilik ve tez savunma toplantıları, dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır. Dinleyiciler, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşur.
3. Doktora yeterlilik ve tez savunma jürileri, en az ikisi kurum dışından olmak üzere, danışman dâhil, beş öğretim üyesinden oluşur. Yüksek lisans tez savunma jürileri ise en az biri kurum dışından olmak üzere, danışman dahil en az üç öğretim üyesinden oluşur.

D. Tezler

1. Lisansüstü eğitim tezleri savunmaya alınmadan önce, ilgili öğrenci tarafından düzenlenecek intihal programı raporu teslim edilir.
2. Tezin iç kapağında tez danışmanı ve diğer tez jüri üyelerinin isimleri yer alır.

E. Programı Sonlandırma

Üniversite yetkili kurullarınca her yıl sonunda programlar gözden geçirilerek asgari öğretim üyesi yeterlilikleri düşen ve/veya diğer koşulları sağlayamayan programlara öğrenci alınmaz.

F. Diğer Hususlar

1. Bu ilkelerden önce gerekli yeterlilikleri sağlayan ancak yukarıda yer alan asgari yeterlilikleri sağlayamayan lisansüstü programların, bu ilkelerin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde (2016-2017 Bahar Dönemine kadar) aranan yeni yeterlilikleri sağlaması gerekmekte olup bunu sağlayamayan lisansüstü programlara öğrenci alımı durdurulur.
2. Söz konusu ilkelerden önce asgari yeterliliği sağlayamayan programların tekrar öğrenci alabilmesi için yeni belirlenen yeterlilikleri sağlaması gerekir.
3. Bu ilkeler, açılacak tezsiz yüksek lisans programlarını kapsamamakta olup söz konusu programlar, ilgili mevzuat çerçevesinde ayrıca yürütülür.

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Eğitim Öğretim Dairesi Başkanlığı

Sayı : 75850160-104.01.04.01-41326

11/07/2016

Konu : Lisansüstü

DAĞITIM YERLERİNE

Koç, Hacettepe ve İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörlüklerinin 21.01.2015 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul toplantısında karara bağlanan“ Lisansüstü Eğitim-Öğretim Programı Açılması ve Yürütülmesine Dair İlkeler” in uygulanmasına ilişkin olarak soruları 29/06/2016 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulunda görüşülmüş ve

- Bir öğretim üyesinin aynı alandaki yüksek lisans ve doktora programları (örneğin İşletme yüksek lisans ve doktora programı) ile en fazla bir tane disiplinlerarası programın asgari öğretim üyesi arasında yer alabileceği,
- Mevcutta olmayan yeni açılacak alanlara ilişkin öğretim üyesi alanlarının ise genel olarak karara bağlanması mümkün olmadığından, başvuru oldukça değerlendirileceği,
- Lisansüstü programda görev alacak ikinci tez danışmanının üniversite dışından olması durumunda yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekmediğinin açıklanması uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Süleyman Necati AKÇEŞME
Başkan a.
Genel Sekreter

Dağıtım:

ÜNİVERSİTE REKTÖRLÜKLERİNE (KKTC ÜNİVERSİTELERİ DAHİL)

BELGENİN ASLI
ELEKTRONİK İMZALIDIR

...13...1...07...12016

Ayşegül ÇAMTEKNE
Bilgisayar İşletmeni

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Eğitim Öğretim Dairesi Başkanlığı

Sayı : 75850160-104.01.04.01-9603
Konu :Program açma

07/02/2017

ÜNİVERSİTE REKTÖRLÜKLERİNE

İlgi: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Rektörlüğü'nün 15.01.2017 tarih ve 539 sayılı yazısı.

Abant İzzet Baysal Üniversitesi Rektörlüğü'nün, ülkemizde yaşanan olağanüstü hal kapsamında yürütülen soruşturmalar neticesinde bazı anabilim dallarında öğretim üyesi sayılarında azalmalar olduğu ve yeterliliklerin sağlanmasında sıkıntılar yaşandığı ve "Lisansüstü Eğitim-Öğretim Programı Açılması ve Yürütülmesine Dair İlkelere aşağıda belirtilen şartların ilave edilmesi konusundaki yazısı 01/02/2017 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu toplantısında incelenmiş ve söz konusu öneriler uygun görülmüştür.

- Doktora ve yüksek lisans kriterlerinin (Öğretim üyesi sayısının veya profesör ve doçent arama kriterinin) yumuşatılması,
- Sağlık bilimlerini kapasayan enstitülerde gerekli şartları sağlamayan anabilim dallarında lisansüstü programların açılması ve yürütülmesinde yeterliliği tekrar sağlayıncaya kadar üç öğretim üyesi ile açık olan programın yürütülmesi veya yeni lisansüstü program açılabilmesi,
- Doktora programında en az biri profesör ve iki doçent veya iki profesör bir doçent olmak şartıyla üç öğretim üyesi ile devam edebilmeli ve yeni program açılabilmeli,
- Asgari yüksek lisans ve doktora şartını sağlamayan bölüm veya anabilim dalların da açık olan programın devam etmesi ve/veya yeni programların açılması için profesör ve doçent şartının birbiriyle yakından ilişkili alanlardan sağlanabilmesi,
- Öğretim üyesi eksilen ve gerekli öğretim üyesi şartını tamamlamayan lisansüstü programlarda mevcut öğretim üyesi şartının tamamlayıncaya kadar lisansüstü öğrencilerine başka yükseköğretim kurumlarından ders alma imkanı sağlanması,

Bilgilerinizi rica ederim.

e-imzalıdır

Süleyman Necati AKÇEŞME
Başkan a.
Genel Sekreter

Belgenin Aslı Elektronik İmzalıdır

07/02/2017
Ayşegül ÇAMTEKNE
Bilgisayar İşletmeni

Dağıtım:

Gereği:

ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜNE

Bilgi:

ÜNİVERSİTE REKTÖRLÜKLERİNE

Üniversiteler Mah. 1600.Cad. No:10 06539 Bilkent/ANKARA
Telefon: (0312) 298 78 12 Faks: (0312) 266 47 48
E-Posta: suzan.saini@yok.gov.tr Elektronik Ag: www.yok.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat:
Elif Suzan ŞAHİN
Uzman

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Bvrak teyidi <https://ebys.yok.gov.tr/docuplus/integration/yok/SignCheck.aspx?FileDocID=83aea0cd-b91d-4bfa-876b-a3b7b4878665> adresinden yapılabilir.

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Eğitim Öğretim Dairesi Başkanlığı

Sayı : 75850160-199-E.14548
Konu : Lisansüstü programlarda ders
verebilme

23.02.2018

MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : Bülent Ecevit Üniversitesi Rektörlüğü'nün 01.02.2018 tarihli ve 59441486-1642 sayılı yazısı.

Bülent Ecevit Üniversitesi Rektörlüğü'nün; "Lisansüstü Program Açılması ve Yürütülmesine Dair İlkeler" in "A. Program Açılması için Gerekli Asgari Yeterlilikler" başlığı altında yer alan "doktora programı için öğretim üyelerinin en az dört yarıyıl bir lisans ya da iki yarıyıl boyunca bir yüksek lisans programında, yüksek lisans programı için ise en az iki yarıyıl boyunca tezli yüksek lisans programında ders vermiş olması" şartının yer aldığı, daha önce lisans programında ders vermemiş öğretim üyelerinin açık olan bir anabilim dalında ders verip veremeyeceğine ilişkin görüş talebi; 21/02/2018 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu toplantısında incelenmiş ve daha önce lisans programında ders vermemiş öğretim üyelerinin yüksek lisans programında ders vermesi uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

 e-imzalıdır

Recep SARIPEK
Başkan a.
Genel Sekreter V.

Dağıtım:

Gereği:

TÜM ÜNİVERSİTELERE

Bilgi:

Üniversitelerarası Kurul Başkanlığına
Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkanlığına
Ölçme, Seçme Ve Yerleştirme Merkezi
Başkanlığına
Personel Dairesi Başkanlığına
Yükseköğretim Proje Geliştirme ve Destekleme
Daire Başkanlığına

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu çerçevesinde güvenli elektronik imzalı eşi ile aynıdır.

Evrak Doğrulama Kodu : MINUZSKSTXWYYTVWQRC Evrak Takip Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/yok-ebys>
Üniversiteler Mah. 1600. Cad. No:10 06539 Bilkent Ankara-Türkiye
Telefo n: 0(312) 298 70 00
Faks: 0(312) 266 47 59

Bilgi için Özlem ŞENTÜRK
Akademik Uzman
Telefon No:(312) 298 78 32

T.C.
YÜKSEKÖ RET M KURULU BA KANLI I
E itim-Ö retim Dairesi Ba kanlı 1

Sayı : E-75850160-104.01.04.01-11197

16.02.2021

Konu : Lisansüstü Program Açılması Başvuruları

DAĞITIM YERLERİNE

Yükseköğretim kurumlarının lisansüstü eğitim programı açmada başvuru yöntemi, 10.02.2021 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu toplantısında incelenmiş ve 2547 sayılı Kanun'un 44'üncü maddesi ile Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği uyarınca; yükseköğretim kurumları bünyesinde lisansüstü program açılması tekliflerinin Yükseköğretim Bilgi Sistemi (YÖKSİS) Akademik Birim Ağacı Yönetim Sistemi (ABAYS) yazılımı üzerinden yapılmasına, bu sistem üzerinden yapılmayan başvuruların değerlendirmeye alınmamasına,

1) Söz konusu yazılım üzerinden yapılacak lisansüstü program açılması başvurularında programda görev alacak asgari öğretim üyelerinin aşağıdaki şartları sağlaması durumunda sisteme eklenebilmesine,

a) Bir öğretim üyesinin en fazla iki farklı isimli lisansüstü programın tezli yüksek lisansı ile doktora programlarında, ayrıca en fazla bir tane de disiplinlerarası lisansüstü programın tezli yüksek lisansı ile doktora programında asgari öğretim üyesi olarak yer alabilmesine, tezsiz yüksek lisans programlarının bu kısıtlamaya tabi olmamasına,

b) Öğretim üyesinin haftalık ders saati yükünün toplamda 30 saati geçmemesine,

c) Öğretim üyesinin danışmanlık sayısının "Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği 35. maddesi" uyarınca tezli yüksek lisans ve doktora programları için 14'ü, tezsiz yüksek lisans programları için tezli yüksek lisans ve doktora programları hariç 16'yı geçmemesine,

d) Öğretim üyelerinin üniversitenin kadrosunda olmasına,

e) Kadrosu farklı üniversitede bulunan ancak ilgili üniversitede rektör ya da dekan olarak görev yapan öğretim üyelerinin lisansüstü programda asgari öğretim üyeleri arasında kabul edilmesine, ancak söz konusu öğretim üyelerinin görevden ayrılması durumunda programın asgari öğretim üyelerinden çıkarılmasına,

2) Bir öğretim üyesinin birinci maddenin (a) bendindeki şartlardan daha fazla programın asgari öğretim üyesi olarak YÖKSİS sistemi üzerinde eşleştirilmiş olması durumunda; söz konusu öğretim üyelerinin tezsiz yüksek lisans programları hariç bütün lisansüstü programların asgari öğretim üyesi listesinden çıkarılmasına; üniversitelerin YÖKSİS üzerindeki mevcut lisansüstü programlarına ilişkin asgari öğretim üyesi eşleştirmelerini kontrol ederek mevcut tüm programları için asgari öğretim üyesi eşleştirmelerini

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : HABOGKHZ

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/yok-ebys>

Üniversiteler Mah. 1600. Cad. No:10 06800 Bilkent Ankara-Türkiye

Telefon: 0(312) 298 70 00

Faks: 0(312) 266 47 59

Bilgi için: sa ÇALI
Bilgisayar letmeni

tamamlamalarına; mevcut programları için asgari öğretim üyesi eşleştirmesi yapılmadan sistem üzerinden yeni lisansüstü program açılmasını teklif edememesine; teklif etmesi durumunda da söz konusu teklifin değerlendirilmeyerek iade edilmesine,

3) Uzaktan Öğretim Tezsiz Yüksek Lisans Programları için görev alacak öğretim üyelerine ilişkin örgün eğitim için var olan kriterlerin geçerli olmasına

karar verilmiştir.

Söz konusu karar uyarınca üniversiteler bünyesinde lisansüstü program açılması konusundaki teklifler, <https://yoksis.yok.gov.tr/> "Genel İşlemler" sekmesi altında yer alan "Program/Bölüm Açma, Öğrenci Alımı" menüsü üzerinden gönderildiği takdirde değerlendirmeye alınabilecek olup başvuru sırasında istenen formlara "Yardım" sekmesi altında bulunan "Taslak Dosyalar" bölümünden ulaşılacaktır.

Kurulumuz tarafından daha önce açılmasına izin verilen bazı lisansüstü programların YÖKSİS üzerinde anabilim dalı eşleştirmesinin tamamlanmadığı görülmektedir. Bilindiği üzere lisansüstü programlara ilişkin diplomalar anabilim dalı adı ve bu anabilim dalına bağlı lisansüstü program adı ile düzenlenmektedir. Bu nedenle üniversitelerimizin YÖKSİS üzerindeki Kurulumuz tarafından açılmasına izin verilmiş olan lisansüstü programları için açılış izni kararında yer alan anabilim dalı bağlantısı ile birlikte asgari öğretim üyesi yeterliliklerini de kontrol ederek düzenlemeleri gerekmektedir.

Yukarıda yer alan karardan da anlaşılacağı üzere üniversitelerimizin sistem üzerinden lisansüstü program açılmasını teklif edebilmeleri ve değerlendirilebilmesi için açılış izni verilmiş olan lisansüstü programlarındaki asgari öğretim eşleştirmelerini tamamlamaları gerekmekte olup asgari öğretim üyesi eşleştirmesi tamamlayan üniversitelerin teklifleri, değerlendirilmeyerek iade edilecektir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Süleyman Necati AKÇEŞME
Başkan a.
Genel Sekreter

Dağıtım:

Tüm Üniversitelere
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığına

